

K ó d s z á m :

Državni izpitni center

M 1 1 2 1 3 1 1 1

ŐSZI VIZSGAIDŐSZAK

MAGYAR NYELV MINT ANYANYELV

1. feladatlap

Iskolai esszé (700–1000 szó)

2011. augusztus 25., csütörtök / 150 perc

Engedélyezett segédeszközök:

A jelölt golyóstollat vagy töltőtollat hoz magával.

A jelölt két értékelőlapot és két pótlapot kap a vázlatkészítéshez.

Az elemző-értékelő esszé alapjául szolgáló szöveg perforált lapon van, amelyet a jelölt óvatosan kitép(het).

ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÚTMUTATÓ A JELŐLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be kódszámát (az erre kijelölt helyre ezen az oldalon és az értékelőlapokon)! Kódszámát a pótlapra is írja rá!

A feladatlap egy értekező és egy elemző-értékelő esszé szempontsorát tartalmazza. Az esszé terjedelme 700–1000 szó. Összesen 50 pont érhető el.

Töltőtollal vagy golyóstollal írjon a **feladatlapba!** Írjon olvashatóan, de ne csak nyomtatott nagybetűkkel! Ha tévedett, a leírtat húzza át, majd írja le újra! Az olvashatatlan esszét nulla (0) ponttal értékeljük. Dolgozata vázlatát írja a pótlapokra, de azt az értékelés során nem vesszük figyelembe.

A táblázatban jelölje x-szel a választott esszét!

értekező esszé	elemző-értékelő esszé

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk!

A feladatlap terjedelme 12 oldal, ebből 1 üres.

MELLÉKLET A B) CÍMHEZ**Figyelmesen olvassa el a szövegrészletet!**

- Te semmit se szeretsz, akármir történik. [...] Egyik iskolát se szereted. Millió dolog van, amit nem szeretsz. Egyáltalán nem.
- De igen. Ebben tévedsz, ebben éppen hogy tévedsz! Mi a fenének kell ilyeneket mondanod? – Öregem, állatian lehervasztott.
- Mert nem. Mondj csak egyet.
- Egyet? Egyet, amit szerettek? Jó. [...] Szeretem Allie-t. És szeretem azt is, amit most csinállok. Itt ülni veled és beszélgetni, meg gondolkodni bizonyos dolgokon, meg...
- Allie meghalt. Mindig ezt mondogod. Ha valaki meghalt, meg minden, és az égben van, akkor az...
- Tudom, hogy halott! Azt hiszed, nem tudom? Azért még szerethetem, nem? Csak azért, mert valaki halott, az ember azért még szeretheti, az istenért! Különösen, ha ezerszer rendesebb, mint akármelyik élő.
- Phoebe nem szólt semmit. Ha semmi nem jut eszébe, akkor nem szól egy árva szót se.
- Egyébként most ezt szeretem. Úgy értem, pontosan ezt. Itt ülni veled, és dumálni meg hülyéskedni...
- Ez semmi!
- Ez csak igazán valami! Miért semmi? Az emberek sose hiszik, hogy valami igazán valami. Ez lassan az idegeimre megy, az istenit!
- Hagyd már abba a káromkodást. Jó, elfogadom, de most mondj még valami mást. Mondd meg, mi szeretnél lenni? Olyat, hogy tudós vagy ügyvéd, vagy valami.
- Nem leszek tudós. A tudományokhoz hülye vagyok.
- Hát akkor ügyvéd, mint apu, meg minden.
- Ügyvédnek lenni jó lehet, gondolom, de engem nem vonz. Az jó, ha ártatlan emberek életét mentik meg, meg ilyesmi, de az ügyvéd általában nem ezt csinálja. Minél több dohányt akar szerezni, golfozik, bridszel, kocsit vesz, martinit iszik, és úgy néz ki, mint aki menő. És azonkívül, ha az ember meg is menti ártatlan emberek életét, meg minden, honnan tudja, hogy azért teszi, mert tényleg meg tudja menteni az életüket, vagy csak azért, mert egyszerűen fantasztikus ügyvéd akar lenni, hogy vállon veregessék, és gratuláljanak a bíróságon a tárgyalás után a riporterek, meg mindenki, ahogy az ócska filmekben látni? Honnan tudja az ember, hogy nem játssza-e meg magát? Az a baj, hogy nem tudhatja. [...]
- Már nem figyeltem rá. Valami máson gondolkoztam, valami hülyeségen.
- Tudod, mi szeretnék lenni? Tudod, mi? Már úgy értem, ha lehetne, az istenbe is!
- Mi? Ne káromkodj!
- Ismered azt a dalt: *Ha valaki zabot hegyez a rozsföldeken...? Én...*
- Az úgy van: *Ha valaki zab közt megyen a rozsföldeken...* Ez egy vers, Burns írta.
- Tudom, hogy Burns írta.
- Neki volt igaza. Tényleg így van. *Ha valaki zab közt megyen a rozsföldeken...* [...]
- Azt hittem, hogy zabot hegyez. Mindegy, elképzelek rengeteg kis krapekot. Egy nagy tábla zabban játszanak, meg minden. Ezer meg ezer kis krapek, és senki sincs a közelben, senki felnőtt, csak én. Én meg ott állnék egy mafla nagy szikla szélén, hegyezném a zabot, és az volna csak a dolgom, hogy ha a kis srácok közül egy oda akar szaladni a szikla peremére, mármint úgy értem, ha például szaladgálnak, és nem tudják, merre mennek, akkor én ott teremnék, és megfognám a srácot. Nem is csinálnék semmit, csak ezt egész nap. Én lennék a zabhegyező. Tudom, ez hülyeség, de ez az egyetlen, ami igazán szívesen lennék. Tudom, hogy hülyeség.

*J. D. Salinger: Zabhegyező (részlet)
Európa Könyvkiadó, 2003. 204–209.*

Üres oldal

Az alábbi két esszé közül válasszon egyet, majd választását jelölje x-szel a táblázatban!

A) „Nem érhetjük el a bölcs öregkort – egy másik ember útját járva.” (M. Twain)

(Értekező iskolai irodalmi esszé Németh László *Kocsik szeptemberben* és J. D. Salinger *Zabhegyező* című regénye alapján)

Szemponatok:

- Ismertesse a regények összehasonlíthatóságának alapját!
- Mutassa be a főszereplők származását! Fejtse ki, miben hasonlítanak, és miben különböznek egymástól!
- Bizonyítsa, hogy mindketten a saját útjukat akarják járni! Fejtse ki ennek okát és következményét!
- A dolgozattímet értelmezve fejtse ki véleményét a főszereplők által választott utak járhatóságáról!

B) „Alattad a föld, / fölötted az ég, / benned a létra.” (Weöres Sándor)

(Elemző-értékelő iskolai irodalmi esszé J. D. Salinger *Zabhegyező* című regényének részlete alapján)

Szemponatok:

- Ismertesse a szövegrészlet elbeszélésmódját, összegezze az előzményeket!
- Mutassa be a regény ismeretében a két szereplőt! Fejtse ki, milyen szerepet töltenek be egymás életében!
- Vizsgálja meg a főszereplőnek a beszélgetés során megfogalmazódott két fontosabb felismerését! Értelmezze vágyát, majd a regény befejezésének ismeretében értékelje azt!
- Értelmezze a dolgozattímet, majd fejtse ki, mennyiben érvényes az állítás a főszereplőre!

A szempontok sorrendjét nem kötelező betartani.

Ügyeljen a dolgozat szerkezetére, valamint a stilisztikai és a nyelvi megformálásra!

